

**FOLKETINGET
RIGSREVISIONEN**

August 2022

**Rigsrevisionens notat om
beretning om**

Landbrugsstyrelsens forvaltning af tilskuds- sager med kvalificeret indikation på svig

Vedrører:**Statsrevisorernes beretning nr. 12/2021 om
Landbrugsstyrelsens forvaltning af tilskudssager med
kvalificeret indikation på svig**

16. juni 2022

RN 704/22

Ministeren for fødevarer, landbrug og fiskeris redegørelse af 23. maj 2022

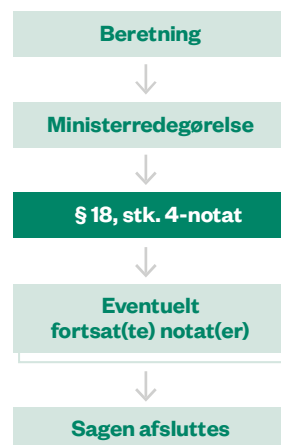
1. Rigsrevisionen vurderer i dette notat de initiativer, som ministeren for fødevarer, landbrug og fiskeri har iværksat som følge af Statsrevisorernes bemærkninger og beretningens konklusioner.

 Konklusion

Ministeren for fødevarer, landbrug og fiskeri oplyser, at ministeren er enig i Statsrevisorernes kritik. Ministeren vil på den baggrund tage flere initiativer.

Rigsrevisionen vil fortsat følge udviklingen og orientere Statsrevisorerne om:

- Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeris arbejde med at udforme beskrivelser af arbejdsgange i forbindelse med samarbejdet med Rigsrevisionen
- Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeris arbejde med at oprette en særskilt enhed for svig og omgåelse i Landbrugsstyrelsen
- Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeris arbejde med at etablere en systematiseret praksis for Landbrugsstyrelsens fortolkning af regler i EU-forordninger
- Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeris arbejde med at etablere nye rammer for Landbrugsstyrelsens anvendelse af Kammeradvokaten, herunder sagsbehandlingstiden, med henblik på at etablere en effektiv bekæmpelse af svig.

**Sagsforløb for en større
undersøgelse**

Du kan læse mere om forløbet og de enkelte step på www.rigsrevisionen.dk

I. Baggrund

2. Rigsrevisionen afgav i marts 2022 en beretning om Landbrugsstyrelsens forvaltning af tilskudssager med kvalificeret indikation på svig. Beretningen handlede om, hvorvidt Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri havde forvaltet tilskudssager med kvalificeret indikation på svig tilfredsstillende. Beretningen blev afledt af Rigsrevisionens tidligere beretning nr. 15/2020 om forvaltning af tilskud til landbrugere. Rigsrevisionen tog initiativ til at undersøge forvaltningen af tilskudssager med kvalificeret indikation på svig på baggrund af en anonym henvendelse, som Rigsrevisionen modtog i oktober 2021. Det fremgik af henvendelsen, at Landbrugsstyrelsen ikke havde udleveret oplysninger om alle sager med kvalificeret indikation på svig i forbindelse med Rigsrevisionens beretning om forvaltning af tilskud til landbrugere.

3. Da Statsrevisorerne behandlede beretningen, kritiserede de skarpt, at Landbrugsstyrelsen i strid med rigsrevisorloven ikke havde udleveret alle de oplysninger, som Rigsrevisionen efterspurgte, da beretningen om forvaltning af tilskud til landbrugere blev udarbejdet.

Statsrevisorerne vurderede, at omfanget af mangler, fejl og uregelmæssigheder i Landbrugsstyrelsens forvaltning af tilskudssager med mistanke om svig havde været så stort, at det var udtryk for en bekymrende og usædvanlig forvaltningskultur.

Statsrevisorerne fandt det meget utilfredsstillende, at Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri havde forvaltet tilskudssager med mistanke om svig på et mangelfuldt og juridisk uklart grundlag og ikke havde foretaget politianmeldelser i det omfang, som Kammeradvokaten havde tilrådet.

4. Hele sagen og dens dokumenter kan følges på www.rigsrevisionen.dk og på www.ft.dk/Statsrevisorerne.

II. Gennemgang af ministerens redegørelse

Landbrugsstyrelsens udlevering af materiale til Rigsrevisionen

5. Statsrevisorerne bemærkede, at der manglede oplysninger om 22 ud af 127 tilskudssager, der var sendt til Kammeradvokaten, i det materiale, som Rigsrevisionen modtog fra Landbrugsstyrelsen i august 2020.

Ministeren for fødevarer, landbrug og fiskeri oplyser, at ministeren er enig i, at det er stærkt kritisabelt, at Rigsrevisionen ikke modtog alt det materiale, som Rigsrevisionen anmodede om i 2020. Ministeren oplyser videre, at ministeren har indskærpet over for både Landbrugsstyrelsens direktør og de øvrige styrelsesdirektører på ministerområdet, at Rigsrevisionen altid og uden undtagelse skal have udleveret alt det materiale, som Rigsrevisionen anmoder om. Udlevering af alt relevant materiale til en kontrolmyndighed, som Rigsrevisionen er, er en forudsætning for, at kontrolinstansen kan udføre sine opgaver.

Ministeren for fødevarer, landbrug og fiskeri oplyser, at Landbrugsstyrelsen vil udforme beskrivelser af arbejdsgange mv., som skal sikre:

- at materiale, som udleveres til Rigsrevisionen, er afstemt med Rigsrevisionen
- at der er en fast proces for kvalitetssikring af materiale, der skal sendes til Rigsrevisionen
- at der foreligger dokumentation for materiale, som er sendt til og modtaget i Rigsrevisionen
- at de roller og rettigheder, som Rigsrevisionen i udgangspunktet tildeles i it-systemer ved revisionsbesøg, er tydeligt beskrevet, herunder hvordan udvidede rettigheder kan tildeles.

6. Rigsrevisionen vil fortsat følge Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeris arbejde med at udforme beskrivelser af arbejdsgange i forbindelse med samarbejdet med Rigsrevisionen.

Forvaltningskultur

7. Statsrevisorerne gentog henstillingen fra beretningen om forvaltning af tilskud til landbrugere om, at Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri burde sikre kvaliteten af ministeriets tilskudsforvaltning og kontrolvirksomhed samt departementets tilsyn hermed.

Ministeren for fødevarer, landbrug og fiskeri oplyser, at departementets tilsyn med Landbrugsstyrelsen er skærpet, hvilket bl.a. har medført, at departementet med hyppig, regelmæssig frekvens følger op på fremdriften i de initiativer, som styrelsen skal implementere i forlængelse af beretningen om forvaltning af tilskud til landbrugere.

Ministeren for fødevarer, landbrug og fiskeri oplyser videre, at den nye ledelse i Landbrugsstyrelsen har igangsat tiltag, der skal styrke forvaltningskulturen gennem et øget fokus på legalitet. Dette gælder bl.a. en styrkelse af det juridiske fagmiljø i styrelsen, hvor der nu er tiltrådt en ekstra vicedirektør med et samlet ansvar for det juridiske område, og hvor der vil blive oprettet en særskilt enhed for svig og omgåelse.

8. Rigsrevisionen vil fortsat følge Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeris arbejde med at oprette en særskilt enhed for svig og omgåelse i Landbrugsstyrelsen.

Landbrugsstyrelsens fortolkning af EU-forordningernes regler

9. Statsrevisorerne bemærkede, at Landbrugsstyrelsen i 13 tilskudssager havde udbetalt ca. 4,7 mio. kr. uden afklaring af, om det var i strid med EU's forordningsgrundlag.

Ministeren for fødevarer, landbrug og fiskeri oplyser, at ministeren er meget enig i, at det er utilfredsstillende, at Landbrugsstyrelsen har administreret sagerne på et mangelfuldt og juridisk uklart grundlag.

Ministeren for fødevarer, landbrug og fiskeri oplyser videre, at Landbrugsstyrelsen vil etablere en systematiseret praksis, hvor centrale regelfortolkninger af EU-forordninger løbende skal gennemgås.

10. Rigsrevisionen vil fortsat følge Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeris arbejde med at etablere en systematiseret praksis for Landbrugsstyrelsens fortolkning af regler i EU-forordninger.

Landbrugsstyrelsens anvendelse af Kammeradvokaten

11. Statsrevisorerne bemærkede, at Landbrugsstyrelsen fremover bør være opmærksom på ikke at sende tilskudssager til Kammeradvokaten for at få en juridisk vurdering af, om der foreligger svig og grundlag for politianmeldelse, hvis Landbrugsstyrelsen alligevel vil fortsætte sagsbehandlingen, uden at der er kommet nye oplysninger i sagen.

Ministeren for fødevarer, landbrug og fiskeri oplyser, at det er ministerens klare opfattelse, at anvendelsen af Kammeradvokaten i det omtalte forløb ikke har været tilfredsstillende, bl.a. i forhold til at skabe klarhed om beslutninger truffet i Landbrugsstyrelsen, som ikke følger Kammeradvokatens råd. Landbrugsstyrelsen vil indskærpe internt:

- at alle henvendelser til Kammeradvokaten koordineres gennem én og samme enhed i Landbrugsstyrelsen
- at Kammeradvokatens råd og vejledning i udgangspunktet skal følges
- at grundlaget for beslutninger, der afviger fra Kammeradvokatens råd, dokumenteres.

12. Rigsrevisionen vil fortsat følge Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeris arbejde med at etablere nye rammer for Landbrugsstyrelsens anvendelse af Kammeradvokaten, herunder sagsbehandlingstiden, med henblik på at etablere en effektiv bekæmpelse af svig.

Birgitte Hansen